

“Het is mijn tweede huis...”

Frans van den Nieuwenhuyzen is een Bosschenaar in hart en nieren. “Het is wel sjiek zoals mijn naam geschreven wordt en ze zeggen dat je van adel bent als er ‘van den’ bij staat. Dat kan heel goed waar zijn, maar op mijn spaarboekje vind ik dat toch niet terug.” Frans werkt al bijna veertig jaar bij Cor Unum, een keramiekkfabriek die in 1953 werd opgericht door de katholieke kerk als sociale werkvoorziening voor langdurig werklozen en mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking. “Cor Unum betekent één hart. Die naam komt uit het Latijn. In het begin liep het hier nog niet allemaal zo geweldig. Toen is Zweitse Landheer gekomen en die heeft een nieuw beleid ingezet. We zijn toen gebruiksgoed gaan maken. Er werd vanaf dat moment gewerkt met zwartbakkende mangaanklei en de scherf werd mooi gemaakt met glazuur. We leerden steeds meer en onder andere door Jan Schuurkens, die een geweldig goede handdraaier was, konden we aan het einde van de jaren zestig ook andere dingen gaan maken.”

Frans kent het bedrijf op zijn duimpje: “Ik ben hier echt het Manusje-van-Alles. Ik zit hier ook het langst van allemaal. Bijna veertig jaar hè, in 2010 veertig jaar! Het is mijn tweede huis...”

Niet alleen Cor Unum, maar ook 's-Hertogenbosch, de stad waar hij geboren en getogen is, heeft nauwelijks geheimen voor Frans van den Nieuwenhuyzen: “Vroeger ging ik al met mijn broers op stap. Die zaten in de muziek. Kom je uit Den Bosch? Ken je die cafeetjes nog?” Om dan wat spijtig te vervolgen: “Je komt hier niet vandaan...” Frans is dol op zijn stad. Er is geen mooiere stad dan ‘zijn’ 's-Hertogenbosch! “Ik zeg het eerlijk. Ik ben er gewoon verliefd op! Ben je wel eens in de Boerenmouw geweest? Even links van de Sint-Jan, een zijstraatje van de Hinthamerstraat. Prachtig! Oude huisjes. En veel ervan hebben originele gevelstenen. Zo boven de deuren. Moet je maar eens kijken. Arti capelli zit daar ook en daar kun je keramiek zien dat hier gemaakt wordt.”

Het zal trouwens niet lang gaan duren of door de hele stad zijn tegels te zien van Cor Unum: de gemeente heeft namelijk opdracht gegeven voor tegels van alle beroemde Bosschenaren en wil die verspreid door de stad in de trottoirs gaan plaatsen. De eerste tegel, dat is al bekend, is voor de familie De Gruyter. “Die ken je toch wel? De familie De Gruyter? Van de kruidenierswinkels? En de tweede tegel is voor Jeroen Bosch. Trouwens... de fontein voor de Sint-Jacobskerk hebben wij ook gemaakt. Het is de fontein die op het schilderij Tuin der Lusten staat. Zeven meter hoog. Hij bestaat uit verschillende witte delen en het ene moment spuit-ie water en het volgende moment stoom. Heel mooi! Hier in de galerie verkopen we hem in klein formaat. Dat doen we meer. Zo hebben we ook de paardjes van de Maaspoort. Deze vaasjes zijn ontworpen door Geert Lap. Flinterdun. Zie je? De scherf is bijna de helft dunner dan bij ander aardewerk. Prachtig, maar heel teer. Als je er tegenaan stoot, zijn ze onherroepelijk kapot. We hebben ook nog ontwerpen van Zweitse Landheer, dat is trouwens de vader van Lotte Landheer, de huidige bedrijfsleidster. Zijn Diabolo Cup, die je op twee manieren kunt gebruiken, wordt bijvoorbeeld nog altijd gemaakt. Deze vaasjes van Olav Slingerland heb ik vastgelijmd. Een heleboel bij elkaar. Om te laten zien wat er mee kan. Ze zijn leuk: allemaal wit met een gekleurde binnenkant. Je kunt er een bloemetje inzetten, maar ook leeg zijn ze grappig.”

Cor Unum is in 1998 geprivatiseerd en sedertdien ligt het accent meer nog dan voorheen op kunstaardewerk en designproducten. Keramisten, architecten, kunstenaars en industriële ontwerpers hebben hier de mogelijkheid hun ontwerpen in klei te realiseren. “Onze producten tref je over de hele wereld aan, in musea en galleries. We maken bijzondere dingen, maar je herkent ons altijd aan het logo, een gestileerd levensboompje, dat aan de onderkant staat.” En dan is het de hoogste tijd om de werkzaamheden te hervatten, een 40-jarig jubileum haal je niet met praatjes!